

Pasientreiser – Nytt avvikssystem og ny pasientreiseforskrift

v/ Gunnhild Berglen og Bernt Nerberg

Brukersamling Helse Nord, 6.september 2024



Sammen om helse i nord

Pasientreiseordningen

- Pasient og brukerrettighetsloven og pasientreiseforskriften
- Finansieringsansvaret og «sørge-for» ansvaret
- Administreringen av pasientreiser i Norge
 - er organisert gjennom 17 lokale helseforetak, og et nasjonalt foretak
 - de lokale helseforetakene har ansvaret for rekvirerte pasientreiser (RMR)
 - Pasientreiser HF har ansvaret for saksbehandling av søknader fra pasienter (RUR)
 - og for å utvikle IKT-løsninger for hele området.
- Omfattende samarbeid mellom helseforetakene og Pasientreiser HF
 - Felles målbilde



Nøkkeltall for pasientreiseområdet i 2023

- 2,4 milliarder kroner brukt på pasientreiser
- 7,92 millioner reiser totalt
- 1,85 millioner besvarte telefonhenvendelser
- 761.000 pasienter bruker rettigheten nasjonalt



Organisering i Helse Nord

Pasientreiser i helseforetakenes oppgaver:

- Fly- og drosjereiser og reiseplanlegging for pasientene
- Faste ruter, som helseekspresser og pasientekspresser
- Syketransportbiler for liggende pasienter



NORDNORSK VEI TIL SYKEHUS



Endringer i pasientreiseforskriften - bakgrunn

Stortinget ba i 2018 i anmodningsvedtak 615 og 616 om en gjennomgang av regelverket for pasientreiser og en evaluering av pasientreisevorskriften.

- Helsedirektoratet leverte sin evalueringsrapport i 2020, hvor direktoratet foreslo flere endringer i forskriften.
- Helse- og omsorgsdepartementet inviterte til høring om endringer i pasientreisevorskriften, med frist 11.april i år.
- Det kom inn over 100 innspill

- Helse Nord har involvert egne underliggende helseforetak og brukerutvalg i arbeidet med høringssvaret
- ...og hatt dialog med øvrige regionale helseforetak for å koordinere innspill



Generelt om de foreslåtte endringene

Endringene som er foreslått i høringsnotatet er i hovedsak mindre justeringer.

Departementet er kommet til at en del av forslagene fra Helsedirektoratet ikke bør gjennomføres, da de ikke kan følges opp innenfor den økonomiske rammen i den nåværende pasientreiseordningen.

I stedet gjøres en del presiseringer som skal gjøre dagens regelverk enklere å forstå, inkludert definisjoner av begreper og omformulering av enkelte bestemmelser.

- Herunder endret begrepsbruk ved at «rett til dekning av reiseutgifter» er endret til «rett til reisestønad».*
- Det vises til at dette skal bidra til å synliggjøre at pasienten ikke har krav på full dekning av de faktiske kostnadene, men har krav på en stønad for utgiftene.*

Forslaget er i tråd med tidligere innspill fra de regionale helseforetakene.



Utdrag fra øvrige forslag til endringer

- *Utvidelse av retten barn har til å få dekket nødvendige utgifter ved reise til pasient som har omsorg for barnet når pasienten har en livstruende sykdom og ikke klarer å reise hjem, fra 14 til 18 år.*
- *Retten for livstruende syke pasienter til å få dekket permisjonsreiser blir fjernet fra pasientreiseforskriften*
- *Retten til å få dekt piggdekkavgift blir opphevet*

- *Terskelen for å sette fram krav etter fristen blir senket*
- *Regelen om at små beløp ikke blir utbetalt blir opphevet*

- *Departementet foreslår at det utarbeides et rundskriv*



Helse Nords høringsinnspill

Behov for en større endring av ordningen

- *Helse Nord mener hele innretningen av pasientreiseforskriften på noe lengre sikt bør endres for å understøtte fremtidens helsetjenester.*
- *Helse Nord ønsker et nytt regelverk som i større grad prioriterer de pasientene som har størst behov for stønad eller tilrettelegging av reise til og fra behandling.*

Overnatting

- *Helse Nord har tidligere gitt innspill om at dagens regelverk for dekning av overnattingsutgifter gir urimelige utslag, spesielt for pasienter med lang reisevei til spesialisthelsetjenester.*
- *Overnattingssettsen (kr 683 per døgn) er lav i forhold til hva overnatting på hotell koster, spesielt i Tromsø, hvor våre pasienter har sitt regionsykehus.*
- *Det er ikke foreslått å gjøre noe med støtte til overnatting i høringsutkastet.*



Reise til fastlege utenfor egen kommune

*Departementet har foreslått en ny bestemmelse som gir en pasient rett til reisestønning ved reise til og fra helsetjenester som gis av en fastlege, også utenfor bostedskommunen, «**når legen ellers er nærmest tilgjengelige fastlege der pasienten kan stå på liste.**»*

Dekning av reise til nærmeste ledige fastlege ut av egen bostedskommune er vanskelig å praktisere og kan gi økte kostnader for helseforetakene.

Andre innspill

- *Innspill fra Helse Nord om å fjerne egenandel ved kliniske studier*
- *Kommentarer til enkelte av de øvrige forslagene i høringsnotatet*



Innspill fra RBU

- *Skuffelse, svarer ikke ut anmodningsvedtaket (økonomi vektet tyngre enn likeverdige tjenester)*
- *Overnattingsatsen*
- *Pasientreiser er et viktig premiss for å oppfylle sørge-for ansvaret og likeverdige helsetjenester*

RBU peker på fire viktige hovedområder for pasientreiseordningen:

- *Økonomiske konsekvenser for pasientene (overnatting/kost)*
- *Prinsippet om refusjon*
- *Når starter og slutter dagen?*
- *De fire prioriterte pasientgruppene (etterlyser bedre ordninger for barn, ledsagere osv)*

Bedre økonomisk støtte for returreisen ved akutte pasientreiser

Hensyn til pasienten (fleksibilitet bl.a.)

Innspill til de konkrete forslagene i høringsnotatet



Oppsummering av øvrige hørings svar - Hvem har svart på høringen?

Offentlige instanser – blant annet:

- 4 fylkeskommuner og 19 kommuner
- Statsforvalterne
- Helsedirektoratet
- Pasient- og brukerombudet
- De regionale helseforetakene
- 7 lokale helseforetak
- Pasientreiser HF
- 6 brukerutvalg

Bruker og interesseorganisasjoner – blant annet:

- Kreftforeningen
- Autismeforeningen
- LHL
- Norges Handikapforbund
- Norsk forbund for utviklingshemmede
- **Andre – eksempler**
- Noen få privatpersoner, arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner
- Politiske partier (AP og SP)

Fellestrekk ved høringssvarene

- Støtter språklige og strukturelle endringer for gjøre regelverket enklere å forstå
- Støtter behov for rundskriv med klare føringer for regelverkstolkning
- Usikkerhet om tolkning av krav til forsvarlighet
- Ønsker større regelverksendringer på sikt
- Påpeker lave satser, spesielt overnattingsatts



De regionale helseforetakenes hørings svar

- Støtter at endringene holder seg innenfor kostnadsrammene for dagens ordning
- Støtter språklige og strukturelle endringer for gjøre regelverket enklere å forstå
- Pasientgruppene øker, flere har behov for tilrettelagt transport
 - Krever prioritering av ressursene
 - Pasienter med størst behov for stønad eller tilrettelagt reise bør prioriteres
- Støtter behov for rundskriv med klare føringer for regelverkstolkning
 - Ønsker at dette blir utarbeidet i samarbeid med HF-ene
- Usikkerhet rundt praktiske konsekvenser av «forsvarlighetskravet» (ny § 16)
 - Behov for at klare retningslinjer for vurderingen kommer i rundskrivet
- Påpeker lav overnattingsatts
 - Urimelig for pasienter med lang reisevei

HELSE  NORD

HELSE  VEST

HELSE  MIDT-NORGE

HELSE  SØR-ØST

Brukerutvalget i Pasientreiser HF

- Støtter språklige og strukturelle endringer for gjøre regelverket enklere å forstå
- Hovedregelen bør stå lagt frem i forskriften
- Mener forslaget ikke svarer ut anmodningsvedtak fra 2018: «en bred gjennomgang av regelverket»
 - Forslaget får ikke store økonomiske konsekvenser for HF-ene, men for pasientene
 - Savner fokuset «likeverdige tjenester» og lik praksis
 - Advarer mot et «to-delt» helsevesen
 - Hele ordningen bør gjennomgås og legge til rette for at sårbare grupper får dekning fullt ut
 - Pasientreisen må ses som en del av behandlingen
 - Transportavtalene er mangelfulle og kan gå på bekostning av krav om å tilby «forsvarlig» transport
 - Påpeker lave satser



Status - når kommer ny pasientreiseforskrift?

«Departementet arbeider nå med å oppsummere høringsinnspillene med sikte på fastsettelse av forskriftsendringene i løpet av høsten»

(Svar fra statsråd Vestre 21.august 2024 i Stortingets skriftlige spørretime).



Brukermedvirkning i Helse Nord og Pasientreiser HF

- Likeverdige tjenester
- Pasientreisen er en naturlig del av et helhetlig pasientforløp



Ny kanal for melding av uønskede hendelser

- Bakgrunn og status for arbeidet
- Veivalg og iboende dilemma



Gjennomført

2024

2025-2026

2027-2030

Pasient

1. Selvbetjening

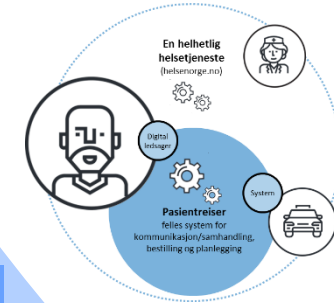
- a) Forberedelser
- b) Se reiser
- c) Bekrefte/avbestille reiser
- d) Endre reiser
- e) Bestill reiser

f) Avvik/klage

g) Digital ledsager

2. Brukerstøtte

- a) Utrede brukerstøtte
- b) Innføre brukerstøtte



3. Serviceparametere

- a) Utrede

3. Serviceparametere

- b) Innføre

Helsepersonell

5. Rekvisisjonsveileder

5. Rekvisisjonspraksis

- a) Utrede

4. Helhetlig pasientforløp

- a) Bestille/godkjenne i EPJ

- b) Enklere pålogging

- d) Tilgang til innkallinger og godkjenninger
- e) Soneinnkalling

5. Rekvisisjonspraksis

- b) Pilotere

- c) Innføre

Eier/administrasjon

6. Drosjemarkedet, anbud og avtaler

- a) Utrede

7. Koordinering av offentlig betalt persontransport

- a) Utrede synergier

8. Avviksmelding og oppfølging

- a) Utrede felles retningslinjer

7. Koordinering av offentlig betalt persontransport

- b) Avklare mulighet for pilot

8. Avviksmelding og oppfølging







- b) Nasjonalt system for saksbehandling og oppfølging

9. Planlegging og optimalisering

- a) Utrede

Pasientreiser

Hva vil du gjøre?

-  [Bestill pasientreise](#) 
-  [Søk om penger etter reise](#) 
-  [Gi tilbakemelding til Pasientreiser](#) 

Dine rekvirerte reiser

Se, bekrefte, endre eller avbestille pasientreiser.

Dine søknader og vedtak


Se søknader, vedtak eller klag på vedtak om penger etter reise.

Dine reiseattester

Dette er reiseattester som din behandleren eller Pasientreiser har laget for deg.

Lurer du på noe annet?

[Les om rettighetene dine](#) 

[Kontakt Pasientreiser](#) 

SKISSE

Hva vil du gi tilbakemelding på?

Her kan du gi tilbakemeldinger til Pasientreiser.

Søknad om penger etter reise

- Service fra saksbehandler eller på telefon
- Vedtak om pengestøtte

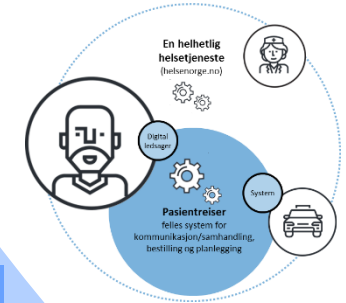
Rekvirert reise

- Service eller noe som skjedde med transporten
- Vedtak om rekvirert transport

Gå videre →

Avbryt

SKISSE



Gjennomført

2024

2025-2026

2027-2030

Pasient

- 1. Selvbetjening**
 a) Forberedelser
 b) Se reiser
 c) Bekrefte/avbestille reiser
 d) Endre reiser
 e) Bestill reiser

f) Avvik/klage

g) Digital ledsager

2. Brukerstøtte

- a) Utrede brukerstøtte b) Innføre brukerstøtte

3. Serviceparametere

a) Utrede

3. Serviceparametere

b) Innføre

Helsepersonell

5. Rekvisisjonsveileder

5. Rekvisisjonspraksis

a) Utrede

b) Pilotere

5. Rekvisisjonspraksis

c) Innføre

4. Helhetlig pasientforløp

a) Bestille/godkjenne i EPJ

b) Enklere pålogging

d) Tilgang til innkallinger og godkjenninger
 e) Soneinnkalling

Eier/administrasjon

6. Drosjemarkedet, anbud og avtaler

a) Utrede

7. Koordinering av offentlig betalt persontransport

a) Utrede synergier

8. Avviksmelding og oppfølging

a) Utrede felles retningslinjer

7. Koordinering av offentlig betalt persontransport

b) Avklare mulighet for pilot

8. Avviksmelding og oppfølging

b) Nasjonalt system for saksbehandling og oppfølging

9. Planlegging og optimalisering

a) Utrede

«Lys i tunnelen» – ny rekvisisjonspraksis

- Attestasjonsløsning
- Attest på medisinsk eller trafikalt grunnlag
- Pilot i 2024
- Gevinst og risiko



Spørsmål & innspill

bernt.nerberg@helse-nord.no

helse-nord.no

facebook.com/helsenord

twitter.com/helsenord